

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра теорії культури і філософії науки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан
філософського факультету

Іван КАРПЕНКО

“ _____ ” _____ 2023 р.

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ
освітньо-професійної програми
«КУЛЬТУРОЛОГІЯ»

спеціальність (напрямок) 034 «Культурологія»

факультет Філософський

2023/2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою філософського факультету
«31» серпня 2023 року, протокол №1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Дмитрій ПЕТРЕНКО, доктор філософських наук, доцент, завідувач кафедри теорії культури і філософії науки

Олена ТИТАР, доктор філософських наук, доцент, професор кафедри теорії культури і філософії науки

Програму схвалено на засіданні кафедри теорії культури і філософії науки

Протокол від «31» серпня 2023 року №1

Завідувач кафедри теорії культури і філософії науки

_____ Дмитрій ПЕТРЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
«Культурологія»

Гарант освітньо-професійної програми «Культурологія»

_____ Дмитрій ПЕТРЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією філософського факультету
Протокол від «31» серпня 2023 року №1

Голова науково-методичної комісії філософського факультету

_____ Сергій ГОЛІКОВ
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Наскрізна програма практики складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки

_____ перший/бакалаврський рівень освіти

(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальності (напряму) _____ 034-Культурологія _____

спеціалізації _____ Теорія та історія культури, Культурологія _____

освітня програма _Культурологія, Візуальне мистецтво і менеджмент культурних проєктів

Практика є обов'язковим компонентом підготовки фахівців із вищою освітою. Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення у разі одержання необхідного обсягу практичних знань і умінь відповідно до стандартів освіти.

1. Опис практик

1.1. Мета практик

ознайомлення та залучення студентів до процесу у культурно-освітніх та науково-дослідних закладах, призначених для вивчення, збереження та використання надбання матеріальної і духовної культури (художні галереї, музеї), ознайомлення з функціонуванням та організацією галерей та музеїв, вироблення навичок менеджменту виставкової діяльності, підготовки навальної документації (конспект, щоденник тощо), опанування та використання надбаних навичок у культурно-освітніх установах;

впровадження у систему вищої освіти нових технологій освіти, навчання, виховання та інше передбачається освоєння та застосування методики викладання культурологічних дисциплін як аудиторно, так і дистанційно, за допомогою платформ Zoom, Google Meet, Scype.

ознайомлення та залучення студентів до навчального процесу у закладах вищої освіти (коледжі), вироблення та закріплення навичок викладання культурологічних дисциплін, опанування та використання різноманітних методів та методичних прийомів (технік) викладання культурологічних дисциплін;

залучення студентів до наукового та науково-дослідного процесу у закладах вищої освіти, вироблення та закріплення навичок наукового та критичного мислення, опанування науковим інструментарієм та використання різноманітних наукових методів для дослідження культурологічних проблем

1.2. Види практик

Курс	Назва практики	Кафедра, що забезпечує організацію	Тривалість практики	Семестр
1				
2				
3	Навчально-ознайомча	Кафедра теорії культури і філософії науки	8 тижнів	5
	Виробнича	Кафедра теорії культури і філософії науки	4 тижнів	6
4	Педагогічна	Кафедра теорії культури і філософії науки	4 тижні	7
	Виробнича (Переддипломна)	Кафедра теорії культури і філософії науки	4 тижні	8

1.3. Основні завдання практик

вивчення на практиці сутності і особливостей функціонування культурно-освітніх та науково-дослідних закладів, призначених для вивчення, збереження та використання надбань матеріальної і духовної культури, розвиток фахових навичок під час навчального процесу, використання прийомів, способів і засобів менеджменту культурних проєктів, активізація пізнавальної діяльності студентів.

навчання шляхам удосконалення й розвитку організаційних форм навчально-виховної роботи, підвищення ефективності різних способів контролю, оцінки навчально-виховного процесу – студент повинний пройти під час практики весь навчальний процес – проведення лекції, практичних занять, наукової та виховної роботи, поза аудиторна робота та нарешті контроль – тести, контрольні роботи, участь у прийнятті іспиту, заліку тощо;
впровадження у систему вищої освіти нових технологій освіти, навчання, виховання та інше передбачається освоєння та застосування методики викладання культурологічних дисциплін як аудиторно, так і дистанційно, за допомогою платформ Zoom, Google Meet, Scype.
виявлення і поглиблення теоретичних знань, отриманих за роки навчання;
закріплення навичок науково-дослідної і практичної роботи в галузі отриманої спеціальності;
демонстрацію рівня оволодіння методикою дослідження при вирішенні розроблювальних у дипломній роботі проблем і питань;
з'ясування підготовленості студентів до самостійної роботи в умовах сучасного стану науки, техніки, культури..

1.4. Характеристика практик

Всі види практик є нормативними модулями

Нормативний модуль

На роботу на базі практики відводиться максимум 6 годин на 1 день, 30 годинний робочий тиждень, решта часу відводиться на самостійну роботу

Курс	Назва практики	Кількість кредитів	Загальна кількість годин	Семестр	Форма контролю
1					
2					
3	Навчально-ознайомча				
	Організаційно-управлінська	5	150	5	Дворівнева система оцінювання
	Науково-дослідницька	5	150	5	Дворівнева система оцінювання
	Виробнича				
	Організаційно-управлінська	6	180	6	Чотирирівнева система оцінювання
	Науково-дослідницька	6	180	6	Чотирирівнева система оцінювання
4	Педагогічна	6	180	7	Чотирирівнева система оцінювання
	Виробнича Переддипломна	6	180	8	Чотирирівнева система оцінювання

1.5. Заплановані результати практик (рівень знань, умінь, навичок, яких студенти мають досягти на кожному етапі практики)

3 курс Навчально-ознайомча

Організаційно-управлінська

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **результатів навчання:**

- знання та розуміння особливостей функціонування культурно-освітніх та науково-дослідних закладів, призначених для вивчення, збереження та використання надбання матеріальної і духовної культури;
- знання термінології менеджменту культурних проєктів;
- здатність використовувати професійно-профільні знання й практичні навички для вирішення практичних завдань у організаційному процесі;
- володіння методикою та практичними навичками створення культурних проєктів проєктів на базі художніх галерей та музеїв;
- студент демонструє здатність формулювати місію організації і ціль проєкту;
- вміння складати план, формулювати мету, цілі і задачі проєкту, складати звіт після реалізації проєкту;

Науково-дослідницька

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **результатів навчання:**

- засвоїти інструменти пошуку літератури з вузької та широкої тематики у різних бібліотечних каталогах (електронному, картковому; у різних базах наукової і періодичної літератури);
- розвинути уміння з педагогічних, гуманітарних та інформаційних технологій;
- засвоїти знання інструментів і методів складання літератури для наукової роботи;
- засвоїти вимоги складання літератури за актуальними стандартами ДСТУ;
- спроможність до складання плану майбутньої наукової роботи (статті, тезисів інше);

Виробнича

Організаційно-управлінська

результатів навчання:

- знання та розуміння особливостей функціонування культурно-освітніх та науково-дослідних закладів, призначених для вивчення, збереження та використання надбання матеріальної і духовної культури;
- знання термінології менеджменту культурних проєктів;
- здатність використовувати професійно-профільні знання й практичні навички для вирішення практичних завдань у організаційному процесі;
- володіння методикою та практичними навичками створення культурних проєктів проєктів на базі художніх галерей та музеїв;
- студент демонструє здатність формулювати місію організації і ціль проєкту;
- вміння складати план, формулювати мету, цілі і задачі проєкту, складати звіт після реалізації проєкту;
- студент демонструє здатність аналізувати результати і робити висновки щодо реалізації проєкту. – випускник продемонстрував здатність використовувати педагогічні професійно-профільовані знання;
- здатність здійснювати на базі сучасних фахових методик навчальну, наукову та виховну роботу на базових навчальних закладах;
- здатність використовувати професійно-профільні знання й практичні навички для вирішення практичних завдань в галузі теорії та історії культури, в дослідницькому та викладацькому процесі

Наукова-дослідницька

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **результатів навчання:**

- засвоїти інструменти пошуку літератури з вузької та широкої тематики у різних бібліотечних каталогах (електронному, картковому; у різних базах наукової і періодичної літератури);
- розвинути уміння з педагогічних, гуманітарних та інформаційних технологій;
- засвоїти знання інструментів і методів складання літератури для наукової роботи;
- засвоїти вимоги складання літератури за актуальними стандартами ДСТУ;

- спроможність до складання плану майбутньої наукової роботи (статті, тезисів інше);
- систематизація знань з методик написання наукових текстів у різних стилях і жанрах (рецензії, інформаційно-аналітичного огляду тощо);
- вміння проводити наукову роботу у різних закладах та центрах, що володіють цінними культурологічними матеріалами і літературними джерелами;
- розуміння основних видів роботи кафедри, роботи навчально-методичного кабінету, документації;
- аналіз наукових напрямків роботи кафедри, наукової, науково-методичної літератури, що є надбанням кафедри;
- здатність здійснювати на базі сучасних фахових методик навчальну, наукову та виховну роботу на базових закладах;
- здатність використовувати професійно-профільні знання й практичні навички для вирішення практичних завдань в галузі теорії та історії культури, в дослідницькому та викладацькому процесі

4 курс Педагогічна

- володіння методикою та практичними навичками викладання культурологічних дисциплін, в тому числі і дистанційно;
- випускник продемонстрував здатність використовувати педагогічні професійно-профільовані знання;
- здатність здійснювати на базі сучасних фахових методик навчальну, наукову та виховну роботу на базових навчальних закладах;
 - здатність використовувати професійно-профільні знання й практичні навички для вирішення практичних завдань в галузі теорії та історії культури, в дослідницькому та викладацькому процесі

Переддипломна

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **результатів навчання:**

- навички організації культурологічних досліджень, побудови теоретичних концепцій, формування методології аналізу культурних об'єктів;
- уміння й навички в галузі культурологічних дисциплін для дослідження та прогнозування розвитку суспільних явищ і процесів,
- здатність використовувати професійно-профільовані знання для узагальнення сучасних досягнень науки, філософії, мистецтва та суспільної думки; написання дослідницьких культурологічних текстів;
- здатність використовувати знання, уміння і практичні навички в галузі культурології, теорії та філософії культури, історії культури, етики, естетики, культурної антропології та суміжних гуманітарних галузей знання при проведенні культурологічних досліджень.
- здатність здійснювати на базі сучасних фахових методик всебічний аналіз об'єктів культурологічного дослідження;
- здатність використовувати професійно-профільні знання й практичні навички для вирішення практичних завдань в галузі теорії та історії культури, в дослідницькому процесі

2. Зміст практик

2.1. __Навчально-ознайомча____ практика (назва практики)

Організаційно-управлінська

Практика передбачає:

- вивчення особливостей конкретного закладу, особливостей функціонування та реалізації проєктів у цьому закладі;
- ознайомлення з організацією роботи у культурно-освітніх та закладах вищої освіти, призначених для вивчення, збереження та використання надбання матеріальної і духовної культури на прикладі конкретних установ;
- систематична присутність на заняттях кураторів базових установ;
- Участь у конференції за результатами практики, надання розгорнутого звіту;

Науково-дослідницька

Практика передбачає:

1. Користування бібліотекою, що необхідно для виконання робочої програми практики. Робота в бібліотеці дозволяє детальну роботу з різними джерелами та матеріалами, в т.ч. з Інтернет-ресурсами, електронним і картковим каталогами, електронними базами даних мовами ЄС, передбачає рецензування обраних праць.

2. Установчу конференцію із питань організації та проведення навчально-ознайомчої практики, проведення інструктажів з питань безпеки студентів.

3. Ознайомлення з нормативними документами із питань функціонування та роботи ЦНБ.

4. Організацію самостійної роботи студентів в бібліотеці, з картковим і електронним каталогом з попереднім консультуванням щодо можливостей роботи.

5. Підготовку списку літератури для наукової праці з дотриманням структури та актуальних вимог до складання літературних джерел, що відповідають ДСТУ.

6. Ознайомлення з науковою роботою викладачів кафедри теорії культури і філософії науки, науковим і методичним надбанням кафедри. Підготовка інформаційно-аналітичного огляду. Надання звітної документації

2.2. __Виробнича____ практика (назва практики)

Організаційно-управлінська

Практика передбачає:

- вивчення особливостей конкретного закладу, особливостей функціонування та реалізації проєктів у цьому закладі;
- ознайомлення з організацією роботи у культурно-освітніх та закладах вищої освіти, призначених для вивчення, збереження та використання надбання матеріальної і духовної культури на прикладі конкретних установ;
- Систематична присутність на заняттях кураторів базових установ, участь у підготовці виставки чи музейного проєкту
- організація виставкового проєкту;
- Участь у конференції за результатами практики;
- Підготовка розгорнутого звіту про виконання плану та програми практики.

Науково-дослідницька

Практика передбачає:

- вивчення особливостей історії становлення та методикою культурологічних досліджень;

- отримання навичок роботи із електронним і картковим каталогом літератури ЦНБ, різними базами наукових видань, в тому числі іноземними мовами;
- аналіз методик пошуку і структурування наукової літератури різних років; ознайомлення із сучасними вимогами до складання наукових джерел за останніми державними стандартами;
- знайомство з сучасними стилями оформлення наукової роботи та літератури до неї;
- систематична присутність на заняттях фахівців базових установ;
- отримання навичок написання різних наукових і журналістських текстів, присвячених науковим працям (написання тез, наукової статті);
- ознайомлення із науковою роботою викладачів кафедри теорії культури і філософії науки;
- підготовка звіту про виконання плану та програми практики;
- ведення студентами щоденника практики;
- участь у методичній конференції за результатами проведених занять на базі практики.

2.3. Педагогічна практика (назва практики)

Практика передбачає:

- вивчення особливостей конкретного навчально-виховного закладу, структури навчального плану та його реалізації у цьому закладі (починається на стадії навчально-ознайомчої практики, продовжується під час педагогічної практики), аналіз методик викладання цих курсів у конкретному навчальному закладі;
- ознайомлення з навчальними програмами та навчальними планами з курсу «Культурологія», «Історія світової культури», «Історія мистецтв» базових установ (вересень-жовтень). Робота з базовими закладами в рамках курсу з методики викладання культурологічних дисциплін. Вибір тем курсу та розробка плану й конспектів 4 занять (2 лекцій та 2 практичних занять), визначення засобів активізації уваги та уваги студентів, засобів технічного забезпечення, освітніх платформ;
- Систематична присутність на заняттях викладачів базових установ та на відкритих заняттях своїх колег, аналіз змістовного та методичного аспектів відвідуваних занять;
- Самостійне проведення не менше 3-х (4-х) занять – лекцій та семінарів з курсів «Культурологія», «Історія світової культури», «Історія мистецтв» і подібних; Самостійне проведення не менше як одного наукового (наукова конференція, науковий семінар) та одного виховного заходу (бесіда, екскурсія, постановка тощо);
- Участь у методичному семінарі (конференції) за результатами проведених занять на базі практики;
- Підготовка звіту про виконання плану та програми педагогічної практики.

2.4. Виробнича (переддипломна) практика (назва практики)

Програма практики

№ з/п	Назва етапів дипломного Проєкту (роботи)	Строк виконання етапів проєкту (роботи)
1.	Затвердження теми та завдань диплому	Жовтень
2.	Збір та опрацювання матеріалів до диплому, наукове консультування	Листопад-грудень
3.	Написання диплому, звіт на засіданні кафедри про стан виконання дипломної роботи	Січень-березень
4.	Оформлення диплому згідно діючих вимог	Квітень
5.	Переддипломна практика, рецензування диплому. Перевірка на плагіат. Попередній захист на засіданні кафедри	Травень

6.	Наукове керівництво, консультування диплому	Протягом року
7.	Захист дипломної роботи в Атестаційній комісії	Червень

Переддипломна практика студентів спеціальності «культурологія» філософського факультету включає:

- 1) збір та опрацювання матеріалів до диплому (вересень-квітень);
 - 2) консультації для студентів факультету, які знаходяться на практиці, методична та наукова допомога (квітень - травень);
 - 3) написання диплому та оформлення його згідно до діючих вимог до наукових робіт;
 - 4) попередній захист диплому на засіданні кафедри.
- Підсумком практики є дипломна робота із захистом в АК

3. Вимоги до баз практик

Бази практик мають наявність структур, що відповідають спеціалізації, за якою здійснюється фахова підготовка; забезпечені кваліфікованими керівниками практики студентів; мають досвід співпраці з випусковою кафедрою, є випускники кафедри, які працюють в базових установах.

Відповідність баз критеріям проведення практики засвідчується протоколом перевірки, що проводиться керівником практики від кафедри (груповим керівником практики) та узгоджується із керівником практики від факультету і завідувачем відповідної кафедри

Організаційно-управлінська практика проводиться на базі культурно-освітніх закладів та закладів вищої освіти, призначених для вивчення, збереження та використання надбання матеріальної і духовної культури (художні галереї, музеї): культурно-просвітницький центр сучасного мистецтва «ЄрміловЦентр» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, художня галерея ім. Генріха Семирадського Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Харківська муніципальна галерея Базою науково-дослідницької практики є Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, що має досвід співробітництва з філософським факультетом і кафедрою теорії культури і філософії науки, досвід читання лекцій викладачами кафедри у ЦНБ, досвід тривалого методичного співробітництва та спільної роботи з випусковою кафедрою. Сьогодні Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна має широкий спектр можливостей із збору, систематизації і опрацювання наукових джерел, що за своїм датуванням відносяться до початку XIX століття і до наших днів, має відкриті електронні бази із оцифрованими періодичними та науковими виданнями, базу англійських періодичних видань, що посилює цінність цієї установи і важливість як бази практики.

Відповідність баз практики необхідним вимогам оформлена окремим документом.

Педагогічна практика проводиться на базі вузів колишнього 1-2 рівня акредитації, а також коледжів. Бази практики є головами циклових комісій з викладання культурологічних дисциплін у Харкові та області (Харківський вищий коледж мистецтв), мають курси викладання з культурології та історії культури, досвідчених фахівців, досвід тривалого методичного співробітництва та спільної роботи з випусковою кафедрою, також випускники спеціальності працюють на цих базових установах (Харківський вищий коледж мистецтв, Харківський торговельно-економічний коледж).

Базою для переддипломної практики є випускова з культурології кафедра теорії культури і філософії науки, що має велику наукову школу, досвід викладання культурологічних дисциплін та робіт з культурологічної проблематики з 1990 року, а також успішний досвід роботи зі спеціальності культурологія, починаючи з 2002 року.

4. Організація проведення та керівництво практиками

У процесі проходження практики здійснюється контроль за ходом практики, який має на меті надання студентам необхідної допомоги у виконанні завдань практики.

Контроль практики здійснюється з боку закладу вищої освіти:

- керівником практики;
- завідувачем кафедри;
- деканом (представником деканату);
- представником навчальної частини закладу вищої освіти.

Контроль практики передбачає перевірку стану відвідування студентами бази практики, дотримання ними режиму роботи установи, в якій вони проходять практику, ведення ними документації. Може перевірятись конкретно виконана або виконувана на даний момент практична робота, її відповідність програмі практики. Керівник практики від закладу вищої освіти обов'язково відвідує студентів на базі практики протягом усього терміну практики і здійснює поточний контроль за ходом практики. Про виявлені недоліки і заходи щодо їх усунення негайно повідомляється адміністрації вузу.

Випускаюча профілююча кафедра:

- 1) затверджує програми навчально-ознайомчої, виробничої, педагогічної та переддипломної практики студентів;
- 2) призначає кафедрального та групового керівника практики;
- 3) забезпечує читання курсів «Методика викладання культурологічних дисциплін»;
- 4) здійснює навчально-методичне керівництво практикою, контроль за її організацією та проведенням;
- 5) забезпечує студентів робочими програмами, методичними посібниками, навчально-методичною документацією згідно з «Положення про практику»;
- 6) проводить навчально-методичне інструктування керівників практики та студентів-практикантів;
- 7) проводить конференції за підсумками практик;
- 8) надає у встановлені деканатом строки кафедральний звіт про результати практики з пропозиціями, спрямованими на її покращення;
- 9) навчально-методичний кабінет кафедри організовує та поновлює виставки навчально-методичної літератури із питань практики, готує комплект наявних на кафедрі навчально-методичних розробок (навчальні плани, програми, плани семінарів і под.), каталог навчально-методичної літератури з питань викладання культурологічних і філософських дисциплін у закладі вищої освіти;
- 10) завідувач навчально-методичним кабінетом фіксує та зберігає документацію згідно встановленому переліку.

Переддипломна практика

Допуск до практики за документацією до практики (представлення дипломної роботи на кафедрі), звітування на кафедрі (попередня атестація). Підсумковою формою контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу є попередній захист та захист. Підсумком практики є дипломна робота із захистом в АК

Форми контролю

У процесі проходження практики здійснюється контроль за ходом практики, який має на меті надання студентам необхідної допомоги у виконанні завдань практики.

Контроль практики здійснюється з боку закладу вищої освіти: - науковим керівником; - керівником практики; - завідувачем кафедри; - деканом (представником деканату); - представником навчальної частини закладу вищої освіти.

Контроль практики передбачає перевірку стану відвідування студентами бази практики, дотримання ними режиму роботи установи, в якій вони проходять практику, ведення ними документації. Може перевірятись конкретно виконана або виконувана на даний момент практична робота, її відповідність програмі практики. Керівник практики протягом усього терміну практики і здійснює поточний контроль за ходом практики. Про виявлені недоліки і заходи щодо їх усунення негайно повідомляється адміністрації вузу.

Керівництво практикою

Факультетський керівник навчальною виробничою практикою призначається наказом ректора і підлягає деканові факультету, а з питань практики і керівнику виробничої практики університету.

Відповідає за організацію та проведення виробничої практики на факультеті.

Права та обов'язки студентів-практикантів

1. Студенти-практиканти з усіма питаннями, які у них виникають мають право звертатись до керівників практики в університеті, адміністрації та викладачів закладів вищої освіти, вносити пропозиції з приводу вдосконалення практики та її організації, брати участь у конференціях та нарадах, засіданнях та наукових семінарах кафедри, користуватись бібліотекою, кабінетами та науково-методичною літературою.
2. При проходженні практики студент зобов'язаний наступне:
 - 1) повністю виконувати завдання, передбачені програмою практики;
 - 2) підкорятись діючим у закладі вищої освіти правилам внутрішнього розпорядку, вимогам статуту;
 - 3) вивчати правила, пройти відповідний інструктаж із правил технічної безпеки, суворо дотримуватись правил технічної безпеки та виробничої санітарії;
 - 4) мати з собою визначеною кафедрою організаційно-методичну документацію, вести її згідно з встановленим порядком, а по завершенні практики здати її на кафедру;
 - 5) надавати керівнику практики письмовий звіт про виконання усіх завдань та здати залік/іспит з практики;
 - 6) у разі невиконання вимог, що передбачаються для практикантів, студент може бути відсторонений від проходження практики. Студентам, які відсторонені від практики або робота їх та звіт визнані незадовільними (в тому числі за результати перевірки на плагіат), за рішенням Вченої ради факультету призначається повторне проходження практики. В окремих випадках декан і ректор може розглядати питання про подальше перебування студента в університеті;
 - 7) кожний студент повинний скласти звітну документацію, пройти попередній захист.

5. Підбиття підсумків практик, методи контролю та схема нарахування балів

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види діяльності протягом практики	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно	Зараховано
70–89	добре	
50–69	задовільно	
1–49	Незадовільно	не зараховано

Навчально-ознайомча практика

Схема нарахування балів, методи контролю, критерії оцінювання навчально-ознайомчої організаційно-управлінської практики

Підсумковою формою контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу є залік (дворівнева система оцінювання). Оцінці підлягає як рівень індивідуального

вирішення завдань, визначених у програмі практики, а також рівень організаційної культури та виконавської дисципліни практикантів

Вимоги до звіту (Звітні матеріали з практики)

1. Щоденник практики (Форма № Н-7.03)
2. Розробка розгорнутих тез щодо особливостей функціонування культурно-освітніх та науково-дослідних закладів (реферат)

Дворівнева система оцінювання

Поточні перевірки, самостійна робота			Сума
Участь у заходах практики	Виконання програми практики	Звіт з практики, підсумки практики	100
30	30	40	

Схема нарахування балів, методи контролю, критерії оцінювання навчально-ознайомчої науково-дослідницької практики

Підсумковою формою контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу є залік (дворівнева система оцінювання). Оцінці підлягає як рівень індивідуального вирішення завдань, визначених у програмі практики, а також рівень організаційної культури та виконавської дисципліни практикантів

Вимоги до звіту (Звітні матеріали з практики)

1. Щоденник практики (Форма № Н-7.03)
2. Складання списку наукових джерел за вимогами ДСТУ 8302:2015. Загальним обсягом 50 джерел. Список основної літератури повинен мати вихідні дані, за якими джерело ідентифікується у ЦНБ.
3. Написання рецензії на наукове джерело.
4. Написання інформаційно-аналітичного огляду, присвяченому науковій роботі викладачів кафедри теорії культури і філософії науки.

Список літератури повинен бути складений за таким планом:

- Основна література. Не менше 25 джерел;
- Додаткова література;
- Зарубіжна література;
- Інтернет-ресурси.

Дворівнева система оцінювання

Поточні перевірки, самостійна робота					Сума
Розділ 1					
Сума балів за всі види діяльності протягом практики	Складання списку літератури	Написання рецензії на наукове джерело	Інформаційно-аналітичний огляд	Звіт з практики, підсумки практики	100
Участь у заходах практики					
10	30	10	10	40	

Виробнича практика

Схема нарахування балів, методи контролю, критерії оцінювання організаційно-управлінської практики

Підсумковою формою контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу є іспит (чотирирівнева система оцінювання). Оцінці підлягає як рівень індивідуального

вирішення завдань, визначених у програмі практики, а також рівень організаційної культури та виконавської дисципліни практикантів

Вимоги до звіту (Звітні матеріали з практики)

1. Щоденник практики (Форма № Н-7.03)
2. Розробка розгорнутих тез щодо особливостей функціонування культурно-освітніх та науково-дослідних закладів на прикладі ознайомлення з базами практики, розробка виставки

Чотирирівнева система оціювання

Поточні перевірки, самостійна робота			Сума
Участь у заходах практики	Виконання програми практики	Звіт з практики, підсумки практики	100
30	30	40	

Схема нарахування балів, методи контролю, критерії оцінювання науково-дослідницької практики

Підсумковою формою контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу є іспит (чотирирівнева система оцінювання). Оцінці підлягає як рівень індивідуального вирішення завдань, визначених у програмі практики, а також рівень організаційної культури та виконавської дисципліни практикантів

Вимоги до звіту (Звітні матеріали з практики)

1. Щоденник практики (Форма № Н-7.03)
2. Розробка розгорнутих тез з тем наукового дослідження

Чотирирівнева система оціювання

Поточні перевірки, самостійна робота			Сума
Участь у заходах практики	Виконання програми практики	Звіт з практики, підсумки практики	100
30	30	40	

Критерії оцінювання:

– «відмінно» – студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, вільно використовує набуті теоретичні знання, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок, виявляє особливі творчі та фахові здібності;

– «добре» – студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами фахової діяльності, має практичні та фахові навички, але припускається певних неточностей і похибок у теоретичному змісті або при аналізі практичного, проте самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;

– «задовільно» – студент в основному опанував теоретичні знання, але плутає поняття, демонструє відсутність стабільних знань; не вміє оцінювати факти та явища, припускається помилок у роботі; недбало оформлює документацію; з допомогою викладача може аналізувати та виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;

– «незадовільно» – студент не опанував фахові знання, не розуміє визначень, не може користуватися термінологією, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані, втрачає зв'язок з науковою діяльністю, фахові навички дуже фрагментарні,

не розуміє власних помилок, не здатен проаналізувати та виправити їх навіть при допомозі куратора.

Схема нарахування балів, методи контролю, критерії оцінювання педагогічної практики

Екзамен									
Поточні перевірки, самостійна робота									Сума
Розділ 1									
31	32	33	34	Наукова робота	Виховна робота	Навчально-методична робота	Виконання програми практики, матеріали	Звіт з практики, підсумки практики	100
5	5	5	5	5	5	5	25	40	

31, 32...34 – проведені заняття

Перед педпрактикою студент повинний скласти усі теми та надати необхідну документацію.

Це допуск до практики і попередній залік, підсумковий екзамен враховує результати проведених занять та загалом виконання програми практики.

Вимоги до звіту з практики

Підготувати необхідні методичні матеріали до педагогічної практики (дві лекції, два семінарських заняття, індивідуальний план практики тощо).

Звітні матеріали з практики

1. Індивідуальний план (звіт).
2. Щоденник практики (Форма № Н-7.03)
3. Плани-конспекти 2 лекцій та 2 практичних занять (семінарів)
4. Рецензія на заняття практиканта-колеги.
5. Характеристика з бази практики (як правило, надається в щоденнику, при необхідності може бути окрема).

План-конспект проведеного заняття повинний мати зазначену тему, визначення мети (обов'язково інформативної та виховної), задач та типу заняття (методу проведення – тематичне заняття, проблемне, проблемне-пошукове, дослідницьке, інтерактивне тощо). Заняття повинно мати хронологію плану (тривалість часу на розкриття того чи іншого пункту плану), а також вказувати застосовані наочність (наприклад, ілюстрації, схеми) та технічні засоби навчання. В документі потрібно вказати рекомендовану літературу з теми, домашнє завдання для самостійної роботи, а також викласти повний зміст питань.

Оформлення плану конспекту

Тема заняття:

Час проведення, місце проведення:

Мета: інформаційна, виховна

Тип заняття, методи проведення:

Хронологія заняття:

Наочність:

Технічне забезпечення заняття (в тому числі відео платформи):

Головні питання теми (план):

Зміст заняття (повний виклад):

Висновки, підсумки заняття:

Рекомендована література:

Завдання для самостійної роботи:

Критерії оцінювання:

– "відмінно" – студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, вільно використовує набуті теоретичні знання при проведенні занять, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок, виявляє особливі творчі та фахові здібності, легко знаходить контакт з аудиторією;

– "добре" – студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має певні

практичні та фахові навички, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного; важко йде на контакт з аудиторією, переконує її, але з зусиллями, виступає більше як педагог, а не педагог-науковець, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;

– "задовільно" – студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо проводить заняття, плутає поняття, демонструє відсутність стабільних знань; не вміє оцінювати факти та явища, переконувати аудиторію, втрачає логіку викладу; повної взаємодії з аудиторією не досягається; припускається помилок у науковій та виховній роботі; недбало оформлює документацію; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;

– "незадовільно" – студент не опанував фахові знання, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані, не може провести або дуже слабо проводить навчальне заняття, ігнорує аудиторію, втрачає зв'язок з науковою діяльністю та виховною роботою, його фахові навички дуже фрагментарні, не виявляє педагогічних здібностей.

Схема нарахування балів, методи контролю. Критерії оцінювання виробничої (переддипломної) практики

Попередній захист, захист

Поточні перевірки та самостійна робота					Сума
Розділ 1					
Дослідницька робота	Дипломна робота, її структура	Відгуки на диплом у роботу	ІЗ оформлення диплому	Звіт з практики, перед захист, захист (промова)	100
25	20	5	10	40	

Критерії оцінювання переддипломної практики – попередній захист на засіданні кафедри:

Критерії оцінки дипломної роботи

Основними критеріями для винесення бальної оцінки дипломній роботі є:

- актуальність і новизна теми, складність її розробки;
- повнота використання джерел, вітчизняної й іноземної спеціальної літератури з розглянутих питань;
- повнота і якість зібраних фактичних даних за об'єктом дослідження;
- творчий характер аналізу й узагальнення фактичних даних на основі сучасних методів і наукових досягнень;
- наукове і практичне значення пропозицій, висновків і рекомендацій, ступінь їхньої обґрунтованості і можливість реального впровадження в роботу установ і організацій;
- навички лаконічного, чіткого і грамотного викладу матеріалу, оформлення роботи відповідно до методичних указівок;
- уміння вести полеміку з теоретичних і практичних питань дипломної роботи, глибина і правильність відповідей на зауваження рецензентів і питання членів АК.

Захист дипломних робіт закінчується виставленням оцінок.

«Відмінно» виставляється за таку дипломну роботу:

- робота має дослідницький характер, містить грамотно викладену теоретичну базу, глибокий культурологічний та філософський аналіз досліджуваної теми, критичний розгляд джерел та літератури, характеризується логічним, послідовним викладенням матеріалу з відповідними обґрунтованими висновками;
- має позитивний відгук наукового керівника;

- при захисті роботи студент демонструє глибоке знання питання теми, вільно оперує даними дослідження, з легкістю відповідає на поставлені питання.

«Добре» виставляється за таку дипломну роботу:

- робота має дослідницький характер, достатньо докладний аналіз та критичний розгляд досліджуваної теми, характеризується послідовним викладенням матеріалу з відповідними, однак не завжди обґрунтованими висновками;
- має позитивний відгук наукового керівника;
- при захисті студент демонструє знання питань теми, оперує даними дослідження, без особливих труднощів відповідає на поставлені питання.

«Задовільно» виставляється за таку дипломну роботу:

- робота має дослідницький характер, містить теоретичний розділ, але характеризується поверховим аналізом та недостатньо критичним розглядом теми, в ній простежується непослідовність викладу матеріалу,
- представлені необґрунтовані висновки;
- у відгуках керівника містяться зауваження щодо змісту роботи та методики аналізу теми;
- при захисті студент демонструє невпевненість, показує слабе знання питань теми, не дає повної, аргументованої відповіді на поставлені питання.

«Незадовільно» виставляється за таку дипломну роботу:

- роботі не властивий дослідницький характер, вона не містить аналізу теми та теоретичного розгляду джерел, не відповідає вимогам, викладеним у методичних вказівках кафедри;
- відгук керівника містить критичні зауваження;
- при захисті студент із зусиллями відповідає на поставлені питання з теми, не знає теорії питання, при відповіді припускає істотних помилок.

6. Рекомендована література (у разі потреби)

1. Алексюк А. А. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія. – К., 1998.
2. Бандурка О. М., Тюріна В. О., Федоренко О. І. Основи педагогічної техніки: Навч. посібник. – Харків: Титул, 2006. – 176 с.
3. Барб-Галль Франсуаза. «Як розмовляти з дітьми про мистецтво» - Видавництво Старого Лева, Львів, 2014, 180
5. Варій М. Й., Ортинський В. Л. Основи психології і педагогіки: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007.
6. Гагоорт Гіл. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль / переклад з англ. Богдан Шумилович. – Львів: Літопис, 2008. 360 с.
7. Гохстрат Е., Гейн А.В. Теорія навчання Девіда Колба в музеї: Мрійник, Мислитель, Прагматик, Діяч / пер. з голландської Н. Карпенко К.: Видавець Чередниченко А. М., 2015. – 96 с.
8. Грейсон Перрі «Не бійтесь галерей» - Київ. АРТ Хасс, 2017, 112с.
9. Кайзер М., Іган Б. Цикл планування для досягнення успіху в мистецтві /переклад з англійської Ігоря Пошивайла – Вашингтон, Інститут артменеджменту імені Девос у Кеннеді Центрі, 2011 – 23 с.
10. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник. – К.:Знання, 2005.
11. Культ чи культура. Учасницькі практики в музеях/ уп.: Грубріна Ю., Морозова Л., Пилипчук Т. та ін. – Київ: Видавець Чередниченко А.М.,2016. – 160 с.
12. Культура. Завтра (Culture for Tomorrow): збірник есеїв і публіцистики /О. Островська-Люта, З. Баблюк та ін. – К.: CSM; Адеф-Україна, 2015. -272 с.
14. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2005.
15. Падалка О.С. та ін. Педагогічні технології: Навч. посібник. – К., 1996.
16. Пальчевський С. С. Педагогіка: Навч. посібник. – К.:Каравела, 2007.
17. Тагліна Ю. С., Титар О. В. Культурологія: Методичні рекомендації до підготовки, виконання, оформлення та захисту дипломної роботи спеціаліста та магістра (навчальне видання для студентів філософського факультету). – Х.: ХНУ, 2007. – 38 с.
18. Титар О. В. Комплекс навчально-методичних матеріалів з курсу «Культурологія» (навчальне видання для студентів природничих факультетів). – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2004. – 40 с.
19. Титар О. В. Культурологія: комплекс навчально-методичних матеріалів (навчальне видання для студентів природничих і філософського факультету). - Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. – 128 с.

20. Як писати про культуру?: збірник есеїв і лекцій / Д. Бадьор, М. Савка, А. Бондар та ін. – К.: CSM; Адеф-Україна, 2015. – 236 с.

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою філософського факультету
«31» серпня 2022 року, протокол №1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Дмитрій ПЕТРЕНКО, доктор філософських наук, доцент, завідувач кафедри теорії культури і філософії науки

Олена ТИТАР, доктор філософських наук, доцент, професор кафедри теорії культури і філософії науки

Програму схвалено на засіданні кафедри теорії культури і філософії науки

Протокол від «31» серпня 2022 року №1

Завідувач кафедри теорії культури і філософії науки

_____ Дмитрій ПЕТРЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми

«Культурологія»

Гарант освітньо-професійної програми «Культурологія»

_____ Дмитрій ПЕТРЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією філософського факультету

Протокол від «31» червня 2022 року №1

Голова науково-методичної комісії філософського факультету

_____ Сергій ГОЛКОВ
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Наскрізна програма практики складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки _____ другого/магістерський рівень освіти
(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)
спеціальності (напрямку) ____ 034-Культурологія _____
спеціалізації ____ Теорія та історія культури, Мистецтвознавство _____
освітня програма _Культурологія

Практика є обов'язковим компонентом підготовки фахівців із вищою освітою. Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення у разі одержання необхідного обсягу практичних знань і умінь відповідно до стандартів освіти.

1. Опис практик

1.1. Мета практик

ознайомлення та залучення студентів до навчального процесу у закладах вищої освіти типу академія, університет (колишній 3-4 рівень акредитації), вироблення та закріплення навичок викладання культурологічних дисциплін, опанування та використання різноманітних методів та методичних прийомів (технік) викладання культурологічних дисциплін; впровадження у систему вищої освіти нових технологій освіти, навчання, виховання та інше; передбачається освоєння та застосування методики викладання культурологічних дисциплін як аудиторно, так і дистанційно, за допомогою платформ Zoom, Google Meet, Scype; залучення студентів до наукового та науково-дослідного процесу у закладах вищої освіти, вироблення та закріплення навичок наукового та критичного мислення, опанування науковим інструментарієм та використання різноманітних наукових методів для дослідження культурологічних проблем.

1.2. Види практик

Курс	Назва практики	Кафедра, що забезпечує організацію	Тривалість практики	Семестр
1	Асистентська (педагогічна)	Кафедра теорії культури і філософії науки	6 тижнів	1
2	Виробнича (Переддипломна)	Кафедра теорії культури і філософії науки	4 тижні	3

1.3. Основні завдання практик

- вивчення на практиці сутності, особливостей і закономірностей навчального процесу та його складових: навчання, виховання, навчально-дослідної роботи, моральної та психологічної підготовки, розвитку, самовиховання та самоосвіти відповідно до вимог Болонського процесу, розвиток фахових навичок під час навчального процесу, в тому числі в дистанційних умовах;
- навчання шляхам удосконалення й розвитку організаційних форм навчально-виховної роботи, підвищення ефективності різних способів контролю, оцінки навчально-виховного процесу – студент повинний пройти під час практики весь навчальний процес – проведення лекції, практичних занять, наукової та виховної роботи, поза аудиторна робота та нарешті контроль – тести, контрольні роботи, участь у прийнятті іспиту, заліку тощо;
- пошук шляхів встановлення найкращого контакту зі студентською аудиторією, прийомів, способів і засобів активізації пізнавальної діяльності студентів
- поглиблення дослідницьких навичок, дослідницького наукового пошуку
- виявлення і поглиблення теоретичних знань, отриманих за роки навчання;
- закріплення навичок науково-дослідної і практичної роботи в галузі отриманої спеціальності;
- демонстрацію рівня оволодіння методикою дослідження при вирішенні розроблювальних у дипломній роботі проблем і питань;
- з'ясування підготовленості студентів до самостійної роботи в умовах сучасного стану науки, техніки, культури.

1.4. Характеристика практик

Всі види практик є нормативними модулями

Нормативний модуль

На роботу на базі практики відводиться максимум 6 годин на 1 день, 30 годинний робочий тиждень, решта часу відводиться на самостійну роботу

Курс	Назва практики	Кількість кредитів	Загальна кількість годин	Семестр	Форма контролю
1м	Асистентська (педагогічна)	9	270	1	Чотирирівнева система оцінювання
2м	Виробнича Переддипломна	6	180	3	Чотирирівнева система оцінювання

1.5. Заплановані результати практик (рівень знань, умінь, навичок, яких студенти мають досягти на кожному етапі практики)

Педагогічна

- володіння методикою та практичними навичками викладання культурологічних дисциплін у вищій школі, в тому числі і за допомогою дистанційних технологій;
- випускник продемонстрував здатність використовувати педагогічні професійно-профільовані знання у вищій школі;
- здатність здійснювати на базі сучасних фахових методик навчальну, наукову та виховну роботу на базових вищих навчальних закладах;
- здатність використовувати професійно-профільні знання й практичні навички для вирішення практичних завдань в галузі теорії та історії культури, в дослідницькому та викладацькому процесі.

Переддипломна

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **результатів навчання**:

- навички організації культурологічних досліджень, побудови теоретичних концепцій, формування методології аналізу культурних об'єктів;
- уміння й навички в галузі культурологічних дисциплін для дослідження та прогнозування розвитку суспільних явищ і процесів,
- здатність використовувати професійно-профільовані знання для узагальнення сучасних досягнень науки, філософії, мистецтва та суспільної думки; написання дослідницьких культурологічних текстів;
- здатність використовувати знання, уміння і практичні навички в галузі культурології, теорії та філософії культури, історії культури, етики, естетики, культурної антропології та суміжних гуманітарних галузей знання при проведенні культурологічних досліджень.
- здатність здійснювати на базі сучасних фахових методик всебічний аналіз об'єктів культурологічного дослідження;
- здатність використовувати професійно-профільні знання й практичні навички для вирішення практичних завдань в галузі теорії та історії культури, в дослідницькому процесі.

2. Зміст практик

2.1. __Асистентська (педагогічна)____ практика (назва практики)

Практика передбачає:

1. Визначення тем лекцій та семінарських занять, що мають бути проведені під час практики, ознайомлення з навчальними програмами та навчальними планами з курсу «Культурологія», «Історія світової культури», «Історія мистецтв» базових установ (вересень-жовтень). Робота з базовими закладами.
2. Написання 2 лекцій та розгорнутого плану 2 практичних занять за темами, запропонованими базовою установою, обговорення їх з керівниками практики в університеті та на базах практики.
3. Проведення лекцій та практичних занять з культурології, історії культури чи подібних дисциплін студентами V курсу згідно навчальних планів за узгодженням з викладачами базових установ (2 лекції, 2 семінари). Через карантин відбувається у дистанційному форматі (зум, офіс 365)
4. Відвідування лекцій та семінарських занять викладачів кафедри, викладачів на місцях практики, студентів-практикантів. Обговорення проведених практикантами занять на методичних комісіях базових установ, взаємне рецензування практикантами своїх занять (надання 1 рецензії).
5. Консультації для студентів факультету, які знаходяться на практиці, методична та наукова допомога.
6. Участь в організації виховної роботи в навчальних групах, заціяння поза аудиторних методів навчання; організація наукової роботи культуролога, організація дистанційного навчання.
7. Підготовка звіту про виконання плану та програми педагогічної практики.
8. Підсумкова конференція з питань виробничої практики (конференція на базовій установі та конференція в університеті за підсумками практики).

Асистентська практика проводиться на базі закладів вищої освіти (університет, академія). Через карантин у 2022 році відбувається у дистанційному форматі за допомогою платформ Zoom, Scure, Google Meet

2.2. __Виробнича (переддипломна)__ практика (назва практики)

Програма практики

№ з/п	Назва етапів дипломного Проєкту (роботи)	Строк виконання етапів проєкту (роботи)
1.	Затвердження теми та завдань диплому	Жовтень
2.	Збір та опрацювання матеріалів до диплому, наукове консультування	Листопад-грудень
3.	Написання диплому, звіт на засіданні кафедри про стан виконання дипломної роботи	Січень-вересень
4.	Оформлення диплому згідно діючих вимог	Жовтень
5.	Переддипломна практика, рецензування диплому, перевірка на плагіат, попередній захист на засіданні кафедри	Листопад
6.	Наукове керівництво, консультування диплому	Протягом року
7.	Захист дипломної роботи в АК	Грудень

Переддипломна практика студентів спеціальності «культурологія» філософського факультету включає:

- 1) збір та опрацювання матеріалів до диплому;
- 2) консультації для студентів факультету, які знаходяться на практиці, методична та наукова допомога;
- 3) написання диплому та оформлення його згідно до діючих вимог до наукових робіт;
- 4) попередній захист диплому на засіданні кафедри.

Підсумком практики є дипломна робота із захистом в АК

3. Вимоги до баз практик

Бази практик мають наявність структур, що відповідають спеціалізації, за якою здійснюється фахова підготовка; забезпечені кваліфікованими керівниками практики студентів; мають досвід співпраці з випусковою кафедрою, є випускники кафедри, які працюють в базових установах.

Відповідність баз критеріям проведення практики засвідчується протоколом перевірки, що проводиться керівником практики від кафедри (груповим керівником практики) та узгоджується із керівником практики від факультету і завідувачем відповідної кафедри. Відповідність баз практики необхідним вимогам оформлена окремим документом.

Педагогічна практика проводиться на базі закладів вищої освіти – академій та університетів. Бази практики є провідними науковими-навчальними закладами з викладання культурологічних дисциплін у Харкові та області (кафедра українознавства, культурології та історії науки Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», що є науковим дослідницьким закладом вищої освіти, кафедра теорії та історії мистецтв, кафедра соціально-гуманітарних дисциплін Харківської державної академії дизайну і мистецтва), мають курси викладання з культурології та історії культури, історії української культури і мистецтва, досвідчених фахівців, досвід тривалого методичного співробітництва та спільної роботи з університетською випусковою кафедрою, також випускники аспірантури кафедри працюють на цих базових установах.

Базою для переддипломної практики є випускова з культурології кафедра теорії культури і філософії науки, що має велику наукову школу, досвід викладання культурологічних дисциплін та робіт з культурологічної проблематики з 1990 року, а також успішний досвід роботи зі спеціальності культурологія, починаючи з 2002 року, досвід підготовки кандидатів наук, докторів філософії гуманітарного напрямку (з філософії, філософії культури).

4. Організація проведення та керівництво практиками

Допуск до практики за документацією до педагогічної практики, екзамен (чотирирівнева система оціювання) за результатами педпрактики.

Підсумковою формою контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу є екзамен. Оцінці підлягає як рівень індивідуального вирішення завдань, визначених у програмі практики, а також рівень організаційної культури та виконавської дисципліни практикантів. Студенти, які не з'явилися на практику без поважних причин або не виконали програму практики у повному обсязі не маючи на це підстав, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

У підсумковій оцінці можуть бути враховані характеристики професійних якостей практикантів з боку викладачів навчальних закладів, де студенти проходять педагогічну практику.

Форми контролю

У процесі проходження практики здійснюється контроль за ходом практики, який має на меті надання студентам необхідної допомоги у виконанні завдань практики.

Контроль практики здійснюється з боку закладу вищої освіти:

- керівником практики;
- завідувачем кафедри;
- деканом (представником деканату);
- представником навчальної частини вузу.

Контроль практики передбачає перевірку стану відвідування студентами бази практики, дотримання ними режиму роботи установи, в якій вони проходять практику, ведення ними документації. Може перевірятись конкретно виконана або виконувана на даний момент практична робота, її відповідність програмі практики. Керівник практики від вузу обов'язково відвідує студентів на базі практики протягом усього терміну практики і здійснює поточний контроль за ходом практики. Про виявлені недоліки і заходи щодо їх усунення негайно повідомляється адміністрації закладу вищої освіти.

Випускаюча профілююча кафедра:

- 11) затверджує програми педагогічної та переддипломної практики студентів;

- 12) призначає кафедрального та групового керівника практики;
- 13) забезпечує читання курсів «Методика викладання культурологічних дисциплін у вищій школі»;
- 14) здійснює навчально-методичне керівництво практикою, контроль за її організацією та проведенням;
- 15) забезпечує студентів робочими програмами, методичними посібниками, навчально-методичною документацією згідно з «Положення про практику»;
- 16) проводить навчально-методичне інструктування керівників практики та студентів-практикантів;
- 17) проводить конференції за підсумками практики;
- 18) надає у встановлені деканатом строки кафедральний звіт про результати практики з пропозиціями, спрямованими на її покращення;
- 19) навчально-методичний кабінет кафедри організовує та поновлює виставки навчально-методичної літератури із питань педагогічної практики, готує комплект наявних на кафедрі навчально-методичних розробок (навчальні плани, програми, плани семінарів і под.), каталог навчально-методичної літератури з питань викладання культурологічних і філософських дисциплін у закладі вищої освіти;
- 20) завідувач навчально-методичним кабінетом фіксує та зберігає документацію згідно встановленому переліку.

Переддипломна практика

Допуск до практики за документацією до практики (представлення дипломної роботи на кафедрі), звітування на кафедрі (попередня атестація). Підсумковою формою контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу є перед захист та захист. Підсумком практики є дипломна робота із захистом в АК

Форми контролю

У процесі проходження практики здійснюється контроль за ходом практики, який має на меті надання студентам необхідної допомоги у виконанні завдань практики.

Контроль практики здійснюється з боку закладу вищої освіти: - науковим керівником; - керівником практики; - завідувачем кафедри; - деканом (представником деканату); - представником навчальної частини закладу вищої освіти.

Контроль практики передбачає перевірку стану відвідування студентами бази практики, дотримання ними режиму роботи установи, в якій вони проходять практику, ведення ними документації. Може перевірятись конкретно виконана або виконувана на даний момент практична робота, її відповідність програмі практики. Керівник практики протягом усього терміну практики і здійснює поточний контроль за ходом практики. Про виявлені недоліки і заходи щодо їх усунення негайно повідомляється адміністрації вузу.

Керівництво практикою

Факультетський керівник навчальною виробничою практикою призначається наказом ректора і підлягає деканові факультету, а з питань практики і керівнику виробничої практики університету.

Відповідає за організацію та проведення виробничої практики на факультеті.

Права та обов'язки студентів-практикантів

3. Студенти-практиканти з усіма питаннями, які у них виникають мають право звертатись до керівників практики в університеті, адміністрації та викладачів закладів вищої освіти, вносити пропозиції з приводу вдосконалення практики та її організації, брати участь у конференціях та нарадах, засіданнях та наукових семінарах кафедри, користуватись бібліотекою, кабінетами та науково-методичною літературою.
4. При проходженні практики студент зобов'язаний наступне:
 - 8) повністю виконувати завдання, передбачені програмою практики;
 - 9) підкорятись діючим у закладі вищої освіти правилам внутрішнього розпорядку, вимогам статуту;
 - 10) вивчати правила, пройти відповідний інструктаж із правил технічної безпеки, суворо дотримуватись правил технічної безпеки та виробничої санітарії;
 - 11) мати з собою визначеною кафедрою організаційно-методичну документацію, вести її згідно з встановленим порядком, а по завершенні практики здати її на кафедрі;
 - 12) надавати керівнику практики письмовий звіт про виконання усіх завдань та здати залік/іспит з практики;
 - 13) у разі невиконання вимог, що передбачаються для практикантів, студент може бути відсторонений від проходження практики. Студентам, які відсторонені від практики або робота їх та звіт визнані незадовільними (в тому числі за результати перевірки на плагіат), за рішенням Вченої ради факультету призначається повторне проходження практики. В окремих випадках декан і ректор може розглядати питання про подальше перебування студента в університеті;
 - 14) кожний студент повинний скласти звітну документацію, пройти попередній захист.

5. Підбиття підсумків практик, методи контролю та схема нарахування балів

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види діяльності протягом практики	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно
70–89	Добре
50–69	задовільно
1–49	незадовільно

Схема нарахування балів, методи контролю, критерії оцінювання педагогічної практики

Чотирирівнева система оцінювання (Екзамен)

Поточні перевірки, самостійна робота									Сума
1									100
31	32	33	34	Наукова робота	Виховна робота	Навчально-методична робота	Виконання програми практики, матеріали	Звіт з практики, підсумки практики	
5	5	5	5	5	5	5	25	40	

31, 32...34 – проведені заняття

Перед асистентською практикою студент повинний скласти усі теми та надати необхідну документацію. Це допуск до практики і попередній залік, екзамен враховує результати проведених занять та загалом виконання програми практики.

Критерії оцінювання:

– «відмінно» – студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, вільно використовує набуті теоретичні знання при проведенні занять, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок, виявляє особливі творчі та фахові здібності, легко знаходить контакт з аудиторією;

– «добре» – студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має певні практичні та фахові навички, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного; важко йде на контакт з аудиторією, переконує її, але з зусиллями, виступає більше як педагог, а не педагог-науковець, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;

– «задовільно» – студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо проводить заняття, плутає поняття, демонструє відсутність стабільних знань; не вміє оцінювати факти та явища, переконувати аудиторію, втрачає логіку викладу; повної взаємодії з аудиторією не досягається; припускається помилок у науковій та виховній роботі; недбало оформлює документацію; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;

– «незадовільно» – студент не опанував фахові знання, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані, не може провести або дуже слабо проводить навчальне заняття, ігнорує аудиторію, втрачає зв'язок з науковою діяльністю та виховною роботою, його фахові навички дуже фрагментарні, не виявляє педагогічних

здібностей.

При оцінюванні асистентської практики мають братись до уваги також критерій **системності**: - системність загально-професійних знань, умінь і навичок, яка, по-перше, відображає єдність оволодіння змістовно-процесуальною і мотиваційно-ціннісною сторонами професійної діяльності; по-друге, відображає взаємозв'язок знань, умінь, навичок (знання – теоретична основа умінь; уміння – форма функціонування знань; навички – високорозвинені уміння); по-третє, об'єднує у собі різні характеристики якості знань і умінь (повнота, усвідомленість, дієвість); по-четверте, відображає динамічність знань і умінь (їх застосування у найрізноманітніших умовах); по-п'яте, показує єдність і взаємозв'язок пізнавальної і практичної діяльності студентів (у процесі яких формуються загально-професійні знання, уміння, навички) і її характер.

Схема нарахування балів, методи контролю. Критерії оцінювання виробничої (переддипломної) практики

Попередній захист, захист

Поточні перевірки, самостійна робота, індивідуальні завдання					Сума
1					
Дослідницька робота	Дипломна робота, її структура	Відгуки на диплом у роботу	ІДЗ оформлення диплому	Звіт з практики, перед захист, захист (промова)	100
25	20	5	10	40	

Критерії оцінювання переддипломної практики – попередній захист на засіданні кафедри:

Критерії оцінки дипломної роботи

Основними критеріями для винесення бальної оцінки дипломній роботі є:

- актуальність і новизна теми, складність її розробки;
- повнота використання джерел, вітчизняної й іноземної спеціальної літератури з розглянутих питань;
- повнота і якість зібраних фактичних даних за об'єктом дослідження;
- творчий характер аналізу й узагальнення фактичних даних на основі сучасних методів і наукових досягнень, відсутність текстових запозичень;
- наукове і практичне значення пропозицій, висновків і рекомендацій, ступінь їхньої обґрунтованості і можливість реального впровадження в роботу установ і організацій;
- навички лаконічного, чіткого і грамотного викладу матеріалу, оформлення роботи відповідно до методичних указівок;
- уміння вести полеміку з теоретичних і практичних питань дипломної роботи, глибина і правильність відповідей на зауваження рецензентів і питання членів АК.

Захист дипломних робіт закінчується виставленням оцінок.

«Відмінно» виставляється за таку дипломну роботу:

- робота має дослідницький характер, містить грамотно викладену теоретичну базу, глибокий культурологічний та філософський аналіз досліджуваної теми, критичний розгляд джерел та літератури, характеризується логічним, послідовним викладенням матеріалу з відповідними обґрунтованими висновками;

- має позитивний відгук наукового керівника;
- при захисті роботи студент демонструє глибоке знання питання теми, вільно оперує даними дослідження, з легкістю відповідає на поставлені питання.

«Добре» виставляється за таку дипломну роботу:

- робота має дослідницький характер, достатньо докладний аналіз та критичний розгляд досліджуваної теми, характеризується послідовним викладенням матеріалу з відповідними, однак не завжди обґрунтованими висновками;

- має позитивний відгук наукового керівника;

- при захисті студент демонструє знання питань теми, оперує даними дослідження, без особливих труднощів відповідає на поставлені питання.

«**Задовільно**» виставляється за таку дипломну роботу:

- робота має дослідницький характер, містить теоретичний розділ, але характеризується поверховим аналізом та недостатньо критичним розглядом теми, в ній простежується непослідовність викладу матеріалу,

- представлені необґрунтовані висновки;

- у відгуках керівника містяться зауваження щодо змісту роботи та методики аналізу теми;

- при захисті студент демонструє невпевненість, показує слабе знання питань теми, не дає повної, аргументованої відповіді на поставлені питання.

«**Незадовільно**» виставляється за таку дипломну роботу:

- роботі не властивий дослідницький характер, вона не містить аналізу теми та теоретичного розгляду джерел, не відповідає вимогам, викладеним у методичних вказівках кафедри;

- відгук керівника містить критичні зауваження;

- перевищена кількість текстових запозичень при перевірці на плагіат

- при захисті студент із зусиллями відповідає на поставлені питання з теми, не знає теорії питання, при відповіді припускає істотних помилок.

6. Рекомендована література (у разі потреби)

1. Алексюк А. А. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія. – К., 1998.
2. Бандурка О. М., Тюріна В. О., Федоренко О. І. Основи педагогічної техніки: Навч. посібник. – Харків: Титул, 2006. – 176 с.
3. Барб-Галль Франсуаза. «Як розмовляти з дітьми про мистецтво» - Видавництво Старого Лева, Львів, 2014, 180 с
5. Варій М. Й., Ортинський В. Л. Основи психології і педагогіки: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007.
6. Гагоорт Гіл. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль / переклад з англ. Богдан Шумилович. – Львів: Літопис, 2008. 360 с.
7. Гохстрат Е., Гейн А.В. Теорія навчання Девіда Колба в музеї: Мрійник, Мислитель, Прагматик, Діяч / пер. з голландської Н. Карпенко К.: Видавець Чередниченко А. М., 2015. – 96 с.
8. Грейсон Перрі «Не бійтесь галерей» - Київ. АРТ Хасс, 2017, 112с.
9. Кайзер М., Іган Б. Цикл планування для досягнення успіху в мистецтві / переклад з англійської Ігоря Пошивайла – Вашингтон, Інститут артменеджменту імені Девос у Кеннеді Центрі, 2011 – 23 с.
10. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник. – К.: Знання, 2005.
11. Культ чи культура. Учасницькі практики в музеях/ уп.: Грубріна Ю., Морозова Л., Пилипчук Т. та ін. – Київ: Видавець Чередниченко А.М., 2016. – 160 с.
12. Культура. Завтра (Culture for Tomorrow): збірник есеїв і публіцистики / О. Островська-Люта, З. Баблюк та ін. – К.: CSM; Адеф-Україна, 2015. -272 с.
14. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2005.
15. Падалка О.С. та ін. Педагогічні технології: Навч. посібник. – К., 1996.
16. Пальчевський С. С. Педагогіка: Навч. посібник. – К.: Каравела, 2007.
18. Тагліна Ю. С., Титар О. В. Культурологія: Методичні рекомендації до підготовки, виконання, оформлення та захисту дипломної роботи спеціаліста та магістра (навчальне видання для студентів філософського факультету). – Х.: ХНУ, 2007. – 38 с.

19. Титар О. В. Комплекс навчально-методичних матеріалів з курсу «Культурологія» (навчальне видання для студентів природничих факультетів). – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2004. – 40 с.

20. Титар О. В. Культурологія: комплекс навчально-методичних матеріалів (навчальне видання для студентів природничих і філософського факультету). - Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. – 128 с.

21. Як писати про культуру?: збірник есеїв і лекцій / Д. Бадьйор, М. Савка, А. Бондар та ін. – К.: CSM; Адеф-Україна, 2015. – 236 с.